

Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kar Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

igazgató: Dr. Kivovics Péter egyetemi docens

<http://semmelweis-egyetem.hu/fszoi/>

<https://www.facebook.com/fszoi>

VÁRANDÓS KISMAMÁK FOGÁSZATI KEZELÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

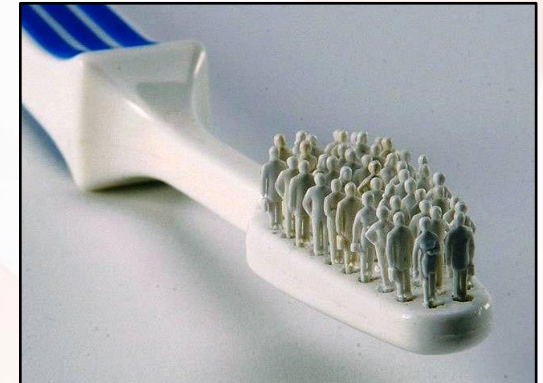

BARTUS TAMÁS

Témavezető:

DR. KIVOVICS PÉTER

egyetemi docens

Budapest
2016.

CÉLKITŰZÉS

ELMÉLETI HÁTTÉR

a fogászati gondozást a várandósgondozás részeként bemutatni

GYAKORLATI AJÁNLÁSOK

letisztult irányelvek megfogalmazása, melyek segítik a

szakszerű klinikai betegellátást

TARTALOM

HALASZTHATÓSÁG

KONZULTÁCIÓ NŐGYÓGYÁSSZAL

GYÓGYSZEREK

RÖNTGENFELVÉTELEK

STRESSZ

ÁJULÁS

HALASZTHATÓSÁG

mindhárom trimeszterben elvégzendők:

AKUT KEZELÉSEK

fájdalommal, esetleg lázzal járó akut gyulladásos kórképek

SZÁJHIGÉNÉS KEZELÉSEK

terhességi gingivitis, krónikus parodontitis

GIGLIO JA, LANNI SM, LASKIN DM: Oral health care for the pregnant patient. *Today's FDA* 2011; 23: 47-53.

HEMALATHA VT, MANIGANDAN T, SARUMATHI T: Dental considerations in pregnancy: a critical review on the oral care. *J Clin Diagn Res* 2013; 7: 948-953.

KURIEN S, KATTIMANI VS, SRIRAM RR: Management of pregnant patient in dentistry. *J Int Oral Health* 2013; 5: 88-97.

HALASZTHATÓSÁG

a második trimeszter és a harmadik trimeszter elejére, illetve a szülés utáni időszakra halasztandók:

ELEKTÍV KEZELÉSEK

cariések, tünetszegény, krónikus odontogén gyulladások, kis kiterjedésű foghiányok

GIGLIO JA, LANNI SM, LASKIN DM: Oral health care for the pregnant patient. *Today's FDA* 2011; 23: 47-53.

HEMALATHA VT, MANIGANDAN T, SARUMATHI T: Dental considerations in pregnancy: a critical review on the oral care. *J Clin Diagn Res* 2013; 7: 948-953.

KURIEN S, KATTIMANI VS, SRIRAM RR: Management of pregnant patient in dentistry. *J Int Oral Health* 2013; 5: 88-97.

TARTALOM

HALASZTHATÓSÁG

KONZULTÁCIÓ NŐGYÓGYÁSSZAL

GYÓGYSZEREK

RÖNTGENFELVÉTELEK

STRESSZ

ÁJULÁS

KONZULTÁCIÓ NŐGYÓGYÁSSZAL

egészséges várandósok előreláthatólag rutinjellegű fogászati beavatkozásai esetén **nem szükséges**

komorbid betegségekben szenvedő várandósok ellátása, illetve akut, előreláthatólag nagy megterhelést jelentő fogászati beavatkozások esetén **szükséges**

TARTALOM

HALASZTHATÓSÁG

KONZULTÁCIÓ NŐGYÓGYÁSSZAL

GYÓGYSZEREK

RÖNTGENFELVÉTELEK

STRESSZ

ÁJULÁS

GYÓGYSZEREK

TERATOGENESIS

1960-as évek thalidomid katasztrófa (phocomelia)

FDA KLASSZIFIKÁCIÓ

A, B, C, D, X

GYÓGYSZEREK

rendelkezésünkre állnak a terhesség mindhárom trimeszterében és a szoptatás idején is biztonságosan adható

gyógyszerek:

klórhexidin

lidocain + adrenalin

amoxicillin + klavulánsav, clindamycin

paracetamol

HAVELES EB: Applied pharmacology for the dental hygienist. Mosby, Maryland Heights, 2011; 303.

VERDINE VA, RAHAMATHULLA K: Dentistry for the Pregnant Patient *IOSR-JDMS* 2014; 13: 83-90.

MINOZZI F, CHIPAILA N, UNFER V: Odontostomatological approach to the pregnant patient. *Eur Rev Med Pharmacol Sci* 2008; 12: 397-409.

GYÓGYSZEREK

**az indikált gyógyszerhasználat pusztán terhesség okán
történő elutasítása hibának számít**

GYÓGYSZEREK

gyógyszerrendelés kockázata

teratogenesis

gyógyszerrendelés

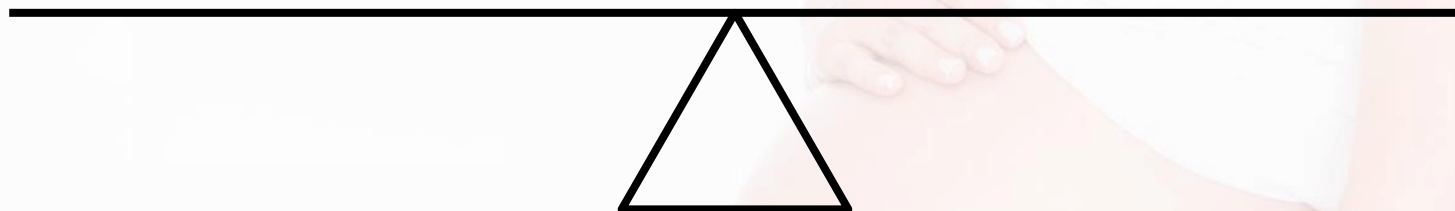
elmulasztásának kockázata

rapid progresszó

életveszélyes szövődmények

fájdalom okozta stressz

láz

RIZIKÓANALÍZIS

GYÓGYSZEREK

DOZÍROZÁS

redukálendő:

lidocain 2% + adrenalin 0,001%: egy ülésben max. 2-3 ampullányi, aspirálva

szokásos felnőtt dózis:

amoxicillin + klavulánsav: 3×650mg/2×1000mg min. 7 napig; max. 2g/nap

clindamycin: 4×300mg min. 7 napig; max. 1,8g/nap

paracetamol: 5×500mg; max. 4g/nap

GYÓGYSZEREK

SZOPTATÁS ALATT KERÜLENDŐ

articaín

ELSŐ TRIMESZTERBEN ÉS A SZOPTATÁS ALATT KERÜLENDŐ

metronidazol

MINDHÁROM TRIMESZTERBEN ÉS A SZOPTATÁS ALATT IS KERÜLENDŐ

diclofenac, ibuprofen, metamizol

hyperol, Chlumsky oldat, jodoform

HAVELES EB: Applied pharmacology for the dental hygienist. Mosby, Maryland Heights, 2011; 303.

VERDINE VA, RAHAMATHULLA K: Dentistry for the Pregnant Patient *IOSR-JDMS* 2014; 13: 83-90.

MINOZZI F, CHIPAILA N, UNFER V: Odontostomatological approach to the pregnant patient. *Eur Rev Med Pharmacol Sci* 2008; 12: 397-409.

TARTALOM

HALASZTHATÓSÁG

KONZULTÁCIÓ NŐGYÓGYÁSSZAL

GYÓGYSZEREK

RÖNTGENFELVÉTELEK

STRESSZ

ÁJULÁS

RÖNTGENFELVÉTELEK

a determinisztikus hatások küszöbdózisa **100 mGy**

a sztochasztikus hatások “képzeletbeli küszöbdózisa” **1 mGy**

a fogászati röntgenfelvételek magzati sugárdózisa **0,001 és 0,01**

mGy között mozog

RÖNTGENFELVÉTELEK

a terhesség mindhárom trimeszterében biztonságosan
készíthetők röntgenfelvételek
megfelelő indikáció és az ALARA elvének betartása esetén

RÖNTGENFELVÉTELEK

MEGFELELŐ INDIKÁCIÓ

a nyert információ

a beteg szakszerű ellátáshoz nélkülözhetetlen

és más forrásból nem szerezhető be

RÖNTGENFELVÉTELEK

ALARA ELV

kV, a mA érték, expozíciós idő

téglalap alakú diaphragma, szűrő

fókusz-film távolság

érzékeny röntgenfilm, digitális technika

védőkötény, védőpajzs

RÖNTGENFELVÉTELEK

TARTALOM

HALASZTHATÓSÁG

KONZULTÁCIÓ NŐGYÓGYÁSSZAL

GYÓGYSZEREK

RÖNTGENFELVÉTELEK

STRESSZ

ÁJULÁS

STRESSZ

ÁLTALÁNOS STRESSZCSÖKKENTŐ TÉNYEZŐK

délelőtti időpontok kitűzése

hosszú várakoztatás kerülése

kommunikáció

intraoperatív fájdalommentesség

hosszú ülések kerülése

postoperatív fájdalommentesség

PATTON LL: The ADA practical guide to patients with medical conditions. Wiley Backwell, Ames, 2009; 21.

TURNER M, AZIZ SR: Management of the pregnant oral and maxillofacial surgery patient. *J Oral Maxillofac Surg* 2002; 60: 1479-1488.

ACHTARI MD, GEORGAKOPOULOU EA: Dental care throughout pregnancy: what a dentist must know. *Oral Health Dent Manag* 2012; 11: 169-176.

TARTALOM

HALASZTHATÓSÁG

KONZULTÁCIÓ NŐGYÓGYÁSSZAL

GYÓGYSZEREK

RÖNTGENFELVÉTELEK

STRESSZ

ÁJULÁS

ÁJULÁS

MEGELŐZÉS

folyadék- és táplálékbevitel
általános stresszcsökkentő tényezők
kétszakaszos felkelés
helyes pozícionálás

ROSENE-MONTELLA K: Medical care of the pregnant patient, ACP Press, Philadelphia, 2008; 334.

MAY L: Considerations of the pregnant dental patient. *J Dent Health Oral Disord Ther* 2014; 1: 1-4.

PATTON LL: The ADA practical guide to patients with medical conditions. Wiley Backwell, Ames, 2009; 399.

ÁJULÁS

ÁJULÁS

KEZELÉS:

szédülés, látótérelsötétülés, sápadtság, verejtékezés, hányinger
bal oldalra fektetés

ROSENE-MONTELLA K: Medical care of the pregnant patient, ACP Press, Philadelphia, 2008; 334.

MAY L: Considerations of the pregnant dental patient. *J Dent Health Oral Disord Ther* 2014; 1: 1-4.

PATTON LL: The ADA practical guide to patients with medical conditions. Wiley Backwell, Ames, 2009; 399.

ÁJULÁS

ÖSSZEFOGLALÁS

az akut kezelések mindhárom trimeszterben elvégzendők

**egészséges várandósok rutinjellegű beavatkozásainál nincs szükség
nőgyógyászati konzultációra**

**az indikált gyógyszerek és röntgenfelvételek elrendelésének pusztán
terhesség okán történő elutasítása hiba**

fekve kezelés kerülése

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

